



### Multisportief: “Professioneel buiten spelen”

“Buiten spelen zou een vak op school moeten zijn” – Johan Cruijff.

Waarom is dit eigenlijk niet zo? Waarom stoppen zoveel kinderen met sporten in de leeftijdscategorie 11-17, terwijl juist op deze leeftijd sport en educatie juist zo goed samen zouden moeten gaan?

Zoals uit de aanleiding blijkt dat het huidige aanbod van sportclubs en schoolsport niet altijd aansluit bij de behoefte van jongeren. Hoewel zij wel degelijk aangeven meer te willen sporten kunnen zij deze behoefte vaak niet realiseren. Dit heeft meerdere oorzaken. Zo geeft YoungWorks aan dat jongeren:

- Maar een **beperkte tijd** beschikbaar hebben om te kunnen sporten
- **Recreatief willen sporten**; plezier en gezelligheid staat centraal
- Onzeker zijn en dus een **veilige, laagdrempelige omgeving nodig** hebben.

Hiernaast blijkt dat er ook een grote groep bestaat waar de **financiële middelen** het niet (meer) toelaat om te sporten. Volgens het CBS zijn er 150 duizend kinderen die aan de zijlijn staan en op geen enkele manier worden geholpen. Sportcontributie en alles wat er bij komt kijken, halen brengen, kleding, enz. wordt gewoonweg te duur voor ouders om het kind te laten sporten. (<http://www.sportenstrategie.nl/2016/sportdeelname/jeugd/een-kleine--procent-van-de-gemeenten-doet-nog-steeds-niet-mee/>).

Bovendien is het vanzelfsprekend dat ouders hun kinderen meer los laten vanaf een jaar of 10-11 jaar. Zo heb ik zelf ervaren dat ik bijvoorbeeld zelf voor vervoer moest gaan zorgen om bij mijn voetbalclub te komen. Brengen en ophalen is voor veel ouders geen optie meer en kinderen haken

daardoor af. Het probleem bestaat uit een meer **zelfstandige leeftijd** die bereikt is, gepaard gaat met een **kleine bewegingsruimte (OV, lopen of fietsen)**.

Wanneer sportclubs-en verenigingen wel dichtbij genoeg liggen om geen drempel te vormen voor ouders of het kind om te sporten ontbreekt het echter vaak aan een **logische en aantrekkelijke inrichting en organisatie**. Schrijvend voorbeeld hierin is de conservatieve en achter-de-feiten-aanlopende houding van de KNVB bij de jeugd. Waar andere landen velden en competities inrichten rekening houdende met de ontwikkelingsfasen waarin de kinderen zich bevinden, houdt de KNVB zich vast aan oude en achterhaalde principes. Kinderen van 11 jaar moeten op een veld spelen die is ingericht voor volwassenen. (<http://www.daardan.nl/2016/03/knvb-maakt-jeugdvoetbal-onnodig-frustrerend-voor-kinderen/>).

Erik Lenselink, Sportontwikkeling NOC\*NSF, onderstreept dit (<http://www.sportenstrategie.nl/2016/sportdeelname/statistieken-en-trends/de-focus-binnen-sportparticipatie-wordt-het-bevorderen-van-het-plezier-dat-mensen-aan-sporten-beleven/>):

“Onderzoek leert dat kinderen en jongeren van alle leeftijden sporten in principe leuk vinden. Alleen is de sport zo georganiseerd dat we vaak niet goed luisteren naar wat ze niet leuk vinden, waardoor ze afhaken. Als wij het sporten voor hen niet leuk of leuker maken, dan is de kans groot dat een deel zegt: bekijk het maar. Als je snapt wat hun behoefte is in elke levensfase – waarom ze het leuk vinden om te sporten en met wie - dan kun je ze voor de sport behouden, daar ben ik 100% van overtuigd.”

*Wat is nu de oplossing om sportparticipatie te bevorderen waar ook sportclubs- en verenigingen van kunnen profiteren?*

### *Concept Multisportief: “Professioneel buiten spelen”*

HET vernieuwende sportconcept die sportparticipatie van jongeren tussen 11 en 17 jaar op een innovatieve manier geweldig kan verhogen is **Multisportief: “Professioneel buiten spelen”**. Dit concept zorgt voor buitensportplekken verspreid over de stad/gemeente, waar een diversiteit aan begeleide en individuele sporten wordt gestimuleerd door het aanbieden van sport en beweegactiviteiten en het houden van clinics op deze sportplekken door sportclubs- en verenigingen.

Professionals (studenten, freelancers) verzorgen elke dag sportactiviteiten die buiten worden uitgevoerd op locaties die beschikken over meerdere sportfaciliteiten (denk aan voetbal/tennisvelden, basketbalvelden, tafeltennistafels, fitness/beweegapparaten). Tevens zijn sportclubs- en verenigingen nauw betrokken bij deze plekken door op deze multisportlocaties wekelijks clinics te houden. Hierdoor kunnen zij (uitgetreden) nieuwe leden enthousiasmeren, kinderen zullen in contact komen met sporten die ze eerder niet kenden.

Ook kunnen de kinderen buiten de begeleide activiteiten om zelf sporten. Dit lijkt sterk op het ouderwetse buitenspelen, met het verschil dat het in een veilige en laagdrempelige omgeving gebeurt. Oftewel **Multisportief: “Professioneel buiten spelen”**.

Wellicht doet het ook denken aan Sportcentrum Utrecht of het sportcentrum die wordt gepresenteerd door wethouder Jeroen Olthof met de wezenlijke verschillen dat het gratis toegankelijke buiten activiteiten zijn waar je ook zonder begeleiding zelf sportactiviteiten kan initiëren d.m.v. een ontwikkelde website, whatsappgroepen en facebookpagina. Het reflecteert dus meer het ouderwetse buiten spelen, met alle bijbehorende positieve effecten (zie [http://www.sportknowhowxl.nl/nieuws-en-](http://www.sportknowhowxl.nl/nieuws-en-achtergronden/vraag-en-antwoord/item/101093/de-vraag-van-rien-van-haperen-aan-mirka-janssen)

[achtergronden/vraag-en-antwoord/item/101093/de-vraag-van-rien-van-haperen-aan-mirka-janssen](http://www.sportknowhowxl.nl/nieuws-en-achtergronden/vraag-en-antwoord/item/101093/de-vraag-van-rien-van-haperen-aan-mirka-janssen)), maar op een innovatie manier. Juist de betrokkenheid van sportclubs- en verenigingen door het geven van clinics is van cruciaal belang om leden (terug) te winnen. Perfect voorbeeld hiervan is mijn project in ontwikkeling voor Sportspeeltuin Abstede in Utrecht ([www.sportspeeltuinabstede.weebly.com](http://www.sportspeeltuinabstede.weebly.com)). Hier wordt een sportspeeltuin gebruikt als ideale plek om sport en bewegen toegankelijk te maken voor iedereen. In samenwerking met Sport&Bewegen Hogeschool Arnhem en Nijmegen en studenten van MBO Sport en Bewegen Midden Nederland wordt sport en bewegen gefaciliteerd. Met de faciliteiten als een gerenoveerd basketbalveld, Krajicek veld, tafeltennistafel, fitnessapparaten, maar ook mogelijkheden voor ouders en zelfs senioren om hier te sporten en ontspannen, is alles voorhanden om sportparticipatie te verhogen.

Hoewel bonden te maken hebben met ledendalingen wordt tegelijkertijd opgemerkt dat de totale sportbeoefening niet per se afneemt. “Zo geeft 38% van de gestopte voetballers in het KNVB uitstroononderzoek aan dat zij ook buiten de vereniging voetballen. Zij zijn vooral op trapveldjes, op straat en op (school)pleintjes actief. Maar je kunt hierbij ook denken aan voetballers die via commerciële aanbieders of hun werkgever actief zijn, of zelf een competitie organiseren via een whatsapp groep of een speciaal daarvoor ontwikkelde app. Van deze ‘anders georganiseerde voetballers’ weten we uit een ander onderzoek dat 92% ooit lid is geweest van een voetbalvereniging.”

[\(http://www.sportenstrategie.nl/2016/sportaccommodaties/verenigingen/sportverenigingen-aan-de-slag-met-de-veranderende-wereld-/\)](http://www.sportenstrategie.nl/2016/sportaccommodaties/verenigingen/sportverenigingen-aan-de-slag-met-de-veranderende-wereld/)

Ook blijkt dat sportaccommodaties steeds vaker worden verplaatst naar de rand van de stad. Cruijff en Krajicek Courts nemen hierin steeds meer de plek in van de sportclubs en verenigingen.

Huidige ontwikkelingen neigen dus naar sportplekken die veel beter mee gaan met de tijd en voldoen aan de wensen en behoeftes van de jongeren. Multisportief “Professioneel buiten spelen” verhoogt de sportparticipatie bij jongeren tussen 11-17 jaar aanzienlijk doordat:

- 1) **Beperkte tijd** maximaal benut kan worden, elke dag zijn er sportactiviteiten en altijd meerdere mogelijkheden om te sporten. De jongeren zitten niet langer vast aan een specifieke tijd of dag.
- 2) **Plezier en gezelligheid** wordt bevorderd wanneer zij geen verplichte dagen MOETEN sporten, meer vrijheid zonder prestatieverplichtingen. Plezier zou altijd centraal moeten staan, zeker bij deze leeftijdscategorie. Dit is onder andere te bereiken door juist op deze leeftijd meerdere sporten te beoefenen. Niet alleen bevordert dit de motorische ontwikkeling (zie Athletic Skills Model voor een uitgebreide beschrijving), ook zorgt dit ervoor dat kinderen niet te eenzijdig bezig en dus hun motivatie behouden. Pas vanaf een jaar of 16 zou specialiseren verstandig zijn.
- 3) Een **veilige, laagdrempelige omgeving** gecreëerd wordt; sportieve ondernemers/beheerders dragen een veilig sociaal klimaat uit met bijvoorbeeld de 14 regels van Johan Crujff als uitgangspunt en Vreedzaam als methodiek (<https://www.movisie.nl/tools/vreedzame-wijk>). De plek is laagdrempelig door een goede ligging en gratis toegang (ook op bijvoorbeeld de sportclub).
- 4) Concept Multisportief: “Professioneel buiten spelen” als concept in te voeren is op bestaande sportplekken en dus in principe altijd goed bereikbaar en dichtbij is voor jongeren.
- 5) Rekening wordt gehouden met behoeftes van de jongeren. Met Multisportief: “Professioneel buiten spelen” wordt **de inrichting en organisatie** specifiek op hen afgestemd.



En last but certainly not least...

- 6) Sportclubs-en verenigingen met de tijd mee gaan door clinics te geven op de professionele buitenspeelplekken. In samenwerking met de sportieve ondernemers kunnen zij hierdoor nieuwe leden bereiken en winnen, maar ook talenten ontdekken!

*Wie faciliteert Multisportief: “Professioneel buiten spelen”?*

- **(sportieve) Beheerders:** Met Sportspeeltuin Abstede als voorbeeld zijn sportieve ondernemers uit de buurt (kijk voor meer informatie om buurtinitiatieven te faciliteren op [www.geldstromendoordewijk.nl](http://www.geldstromendoordewijk.nl)) die het beheer op deze sportplek op zich nemen. Het is voor hen aantrekkelijk aangezien zij ook hun eigen sportieve onderneming hier kunnen vestigen.
- **Faciliteiten en vastgoed:** De Gemeente Zaanstad faciliteert nieuwe locaties zoals een sportcentrum dat wordt genoemd door wethouder Jeroen Olthof en breidt bestaande geschikte locaties uit (sportclubs-en verenigingen).
- **Uitvoerders activiteiten:** Sportclubs- en verenigingen staan door middel van het geven van clinics rechtstreeks in verbinding met potentiële nieuwe jonge leden, studenten sportopleidingen kunnen hier hun stage uitvoeren en praktijkervaring opdoen, freelancers kunnen hun passie voor sport en hun eventuele expertise hier delen.

*Waar?*

Centrale locaties Gemeente Zaanstad, maar denk ook vooral aan het concept in te zetten op bestaande sportclubs-en verenigingen.

**Bij Multisportief: “Professioneel buiten spelen” blijft niemand op de bank zitten!**